

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-512/22-E

Název	Základní umělecká škola Pardubice, Havlíčkova 925
Sídlo	Havlíčkova 925, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice
E-mail	zus.pce@seznam.cz
IČ	72566779
Identifikátor	691004226
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	MgA. Zdeněk Seidl
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Havlíčkova 925, Pardubice Sukova třída 1260, Pardubice
Termín inspekční činnosti	2. až 5. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Pardubice, Havlíčkova 925 (dále „škola“) poskytuje základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech. Nejpočetněji je zastoupen hudební obor,

přibližně 63 procent z celkového počtu 1115 žáků, s 16,4 procenty následuje výtvarný, 16,1 procenty taneční a 4,5 procenty literárně-dramatický obor. Vyučování výtvarného a části hudebního oboru probíhá v Pardubicích, Havlíčkova 925, zbývající výuka v ulici Sukova třída 1260.

Žáci jsou vzděláváni v přípravném studiu I. stupně a základním studiu I. a II. stupně podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Ze stromu umění si člověk trhá tam, kam dostane...“. Škola rovněž umožňuje vzdělávání dospělým.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V čele školy stojí ředitel s dlouholetými řídicími a uměleckými zkušenostmi, které ve spojení s velmi dobrou znalostí prostředí a reálných podmínek efektivně při výkonu funkce i naplňování koncepčních záměrů využívá. V zajištění každodenní organizace vzdělávání mu funkčně napomáhají dva zástupci, kteří mají kromě jiných oblastí odpovědnost za jednotlivé umělecké obory a vedení povinné dokumentace. Vedení školy svým přístupem rovněž podněcuje příznivé školní klima založené na vzájemné důvěře a respektu. Nezastupitelné místo v činnosti školy má též pedagogická rada a umělecká rada tvořená zástupci jednotlivých oborů či nástrojových sekcí, respektive vedoucích předmětových oddělení. Účelně jsou projednávány výsledky vzdělávání žáků, organizační záležitosti, účast žáků v soutěžích, veřejné prezentace, zájezdy apod. Při zjištění nedostatků jsou přijímány účinné postupy k jejich minimalizaci. Dílčí opatření se také promítla do školního vzdělávacího programu, v jehož zpracování i přes patrné ojedinělé nejasnosti došlo od minulé inspekční činnosti ke zkvalitnění.

Celkovou kvalitu vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňuje převážně dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor, jehož věkové složení, profesní zkušenosti a profilační zaměření učitelů jsou dobrým předpokladem efektivního naplňování školního vzdělávacího programu. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří toho v různé intenzitě využívají. Patrné je zaměření především na růst odborné specializace. Zřejmé je též zvýšení úrovně dovedností v oblasti informačních technologií, které se promítly v realizaci distanční formy vzdělávání a využívání elektronického informačního systému všemi pedagogy. Řada učitelů rozvíjí svou odbornost i vlastní aktivní uměleckou činností, což je rovněž významnou motivací pro žáky. Nepříliš jsou v popředí zájmu učitelů oblasti, jako například vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, obecná didaktika či psychologie, o čemž svědčí například omezené využívání forem hodnocení žáků ve výuce. Méně jsou mezi učiteli využívány hospitace, ale v případě potřeby dochází ke vzájemným konzultacím.

Významnou součástí celkového koncepčního záměru je zajištění potřebného materiálně-technického zázemí školy v obou místech poskytovaného vzdělávání. Tento okruh potřeb k naplňování školního vzdělávacího programu řeší ředitel rovněž ve spolupráci se zřizovatelem. Prostorové podmínky jsou však pro další rozvoj školy limitující. Výbava učeben umožňuje realizovat vzdělávací záměry všech studijních zaměření v potřebném rozsahu, i když podmínky prostředí nejsou vždy zcela ideální (např. odvětrání učeben a zvuková izolace na pracovišti v ulici Sukova třída, Pardubice). Vybavení je průběžně udržováno a podle možností školy zlepšováno. V souvislosti s distanční výukou byla doplněna počítačová technika a zajištěno internetové připojení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve výukových lekcích všech uměleckých oborů si žáci upevňovali a následně rozvíjeli základní návyky, dovednosti a potřebné znalosti. Obsahová složka korespondovala s požadavky školního vzdělávacího programu. Téměř všem učitelům se zvolenými metodami práce podařilo naplnit stanovený vzdělávací cíl, který byl mnohými v závěru výuky vyhodnocen, i když ne vždy společně s aktivním zapojením žáků a využitím formativního způsobu hodnocení. Žákům se dostávalo i průběžné hodnocení, které převážně působilo motivačně. Zaznamenáno bylo rovněž vyzvání k sebereflexi nebo v kolektivně vedené výuce k vrstevnickému hodnocení.

Průběh výukových lekcí hudebního oboru měl ustálenou a zkušenostmi pedagogů ověřenou formu. Po seznámení s cílem výuky následovalo ověření kvality domácí přípravy. Pokud nebyla příliš efektivní, pedagog operativně upravil vzdělávací záměr a přizpůsobil tomu výběr hrané instruktivní literatury a přednesového repertoáru. Sled jednotlivých úseků výuky se stupňoval, a to jak v technické náročnosti, tak i v interpretačním ztvárnění. Jednotlivé části učitelé prokládali relaxačními činnostmi, při kterých podněcovali žákův zájem o další aktivní zapojení. Velmi přínosně působilo předvedení správného provedení skladby učitelem. Náležitá pozornost byla věnována upevňování fyzické zdatnosti a dovedností spojených s využíváním potřebného svalstva při hře na nástroj či zpěvu.

Mnohdy bylo rovněž zaznamenáno ověřování znalostí, které žáci získávají prostřednictvím předmětu hudební nauka. Její nápaditě pojatá a žáky velmi dobře přijímaná výuka tvoří významnou roli poskytovaného vzdělání ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru, a to jak v podobě povinného předmětu, tak ve volitelné formě, která je vhodnou nadstavbou zájemců o další vzdělávání, případně přípravou k talentovým zkouškám. Významnou součástí individuální výuky je i příprava žáků k uměleckým projevům v různých nástrojových seskupeních či pěveckém sboru. Proces kolektivní žakovské interpretace většina učitelů začíná realizovat již v nejnižších ročnících, čímž nenásilně posilují zájem většiny žáků o studované zaměření. Realizované metody a postupy výuky jsou efektivním nástrojem pro upevňování osobnostně sociálních kompetencí žáků.

Učitelky výtvarného oboru k naplnění vzdělávacích záměrů daných školním vzdělávacím programem funkčně využívají veškeré dostupné materiálně-technické vybavení. Žáci tak dostávají prostor pro seznámení se se všemi základními výtvarnými technikami. V úvodu sledované výuky žáci byli seznámeni se záměrem práce, někteří pokračovali v již dříve započaté činnosti. U nově zadaného tématu následovala zpravidla podnětná motivace, v některých případech spojená s příklady z uměleckých děl nebo reálných staveb, které souvisely s daným cílem. Posléze žáci měli dostatečný časový prostor pro promyšlení navržených způsobů ztvárnění. V některé výuce věkově smíšených skupin docházelo při stejném tématu k vhodnému rozlišení techniky podle ročníků. Učitelky žáky podporovaly v rozvoji výtvarného vnímání, přemýšlení, fantazie a tvořivého vyjadřování. Průběžně uplatňovaly individuální přístup s poskytováním zpětné vazby a podpory k úspěšnému zvládnutí daného úkolu. Dbáno bylo i na bezpečné zacházení s pracovními pomůckami. Registrovány byly příznivé žakovské vztahy, jež se promítaly do přirozené vzájemné pomoci, diskuzí a někdy i vzájemného hodnocení. V závěru jednotlivých vzdělávacích lekcí proběhlo v různě kvalitním rozsahu společné hodnocení prací s učitelkou, které podpořilo utváření vlastního výtvarného názoru. Výuka byla zpravidla efektivně vedena, jen ojediněle se promítla menší promyšlenost sledu činností.

Hospitovaná výuka tanečního oboru měla promyšlenou strukturu, efektivně se střídaly dynamické a relaxační taneční části, zařazena byla také taneční gymnastika a v úvodu lekce

důkladné rozcvičení. Metody práce jsou promyšleně voleny se zřetelem ke schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Učitelky je velmi dobře slovně vedly a s přiměřenou důsledností opravovaly, případně jim poskytovaly potřebnou pomoc. Žáci dobře pracovali se zpětnou vazbou, respektovali a přijímali nabízené formy práce i využívaný taneční repertoár. Patrné je rovněž kladení dostatečného důrazu na rozvoj socializačních prvků. Žáci byli přátelští, komunikativně otevření a vstřícní nejenom k učitelkám, ale také k sobě navzájem. Kladem výuky byla stálá přítomnost a tvůrčí podpora korepetitora, jehož účinná kreativní spolupráce výrazně posiluje kvalitu vzdělávání. Přínosný dopad také mělo časté názorné předvedení požadovaných tanečních prvků a vazeb učitelkami. V době hospitační činnosti byla obsahem vyučovacích lekcí z podstatné části efektivní cílená příprava kolektivních čísel pro nadcházející veřejná vystoupení. I nižší ročníky I. stupně klasického tance mají možnost podílet se na inscenaci operního díla v produkci konzervatoře.

Výuka literárně-dramatického oboru byla řádně připravená, zohledňovala danou skupinu žáků. Učitelka kladla značný důraz nejen na rozvoj schopností porozumět literárním a dramatickým textům, přijímat je a interpretovat, ale také vlastní texty vytvářet, a to jak pro individuální, tak i kolektivní interpretaci. Zejména v nižších ročnících I. stupně je využíván princip dramatické hry. Žáci se učí uplatňovat potřebné komunikační dovednosti a vyjadřovací schopnosti pro následné dramatické sdělení. Vzdělávání doprovázelo velmi dobré pracovní klima, na němž se značně podílela přirozená autorita učitelky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy žáků všech oborů svědčí o postupném osvojování požadovaných kompetencí k umělecké komunikaci, osobnostně sociálních i kulturních, a to i přes překonání období spojeného s nutností distančního vzdělávání. Vedení školy výsledky vzdělávání sleduje a vyhodnocuje, v případě potřeby přijímá opatření, která operativně reagují na jednotlivá zjištění. Využívá k tomu standardní způsoby (jednání pedagogické a umělecké rady, hospitační činnost, průběžná a závěrečná klasifikace žáků, výstupy z komisionálních zkoušek, vyhodnocování školních a dalších akcí).

Kromě posuzování kvality vzdělávacích výsledků v souvislosti s dodržováním souladu vzdělávacího procesu s ustanoveními školního vzdělávacího programu je vyhodnocována i umělecká úroveň prezentačních projevů žáků. Sledována je rovněž jejich úspěšnost ve všech stupních domácích i zahraničních soutěží a festivalech, při talentových zkouškách v rámci přijímacího řízení na střední a vysoké školy. Pozornost je dále zaměřena na četnost uměleckých aktivit žáků i bývalých absolventů v rámci zapojení do společenského dění v místě svého působení apod. Ve všech uvedených oblastech dosahuje škola velmi dobrých výsledků. Je zcela zřejmé, že pro mnohé učitele se kvalita vzdělávacích výsledků svých žáků stala prestižní záležitostí.

Prezentace výsledků práce žáků, na které má významný podíl spolupráce s různými zařízeními a organizacemi (mj. zřizovatel, Konzervatoř Pardubice, místní mateřské a základní školy), účinně posiluje efektivitu vzdělávacího procesu. Setkávání žáků při celoškolských akcích, mnohdy i v rámci mezioborové součinnosti, i když zde je prostor k rozšíření, jsou pro ně silným motivačním prvkem, který nenásilně ovlivňuje nejen vztah ke studiu příslušného studijního zaměření, ale i celkový umělecký rozvoj. Škola svým veřejným působením je nedílnou součástí kulturního života města. Přestože prezentace žáků byla v době distanční výuky značně omezena, škola se dokázala situaci vhodně přizpůsobit. Celková činnost školy dokladuje, že plní své poslání a směřuje k naplnění vize nastavené ve školním vzdělávacím programu.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálně-technického zázemí pro realizaci základního uměleckého vzdělávání v obou místech poskytovaného vzdělávání,
- vybavení tříd počítačovou technikou, které podpořilo převedení informačních systémů do elektronické podoby, což napomohlo k zpřehlednění vedení pedagogické dokumentace včetně hodnocení žáků, využíváno je rovněž podle uvážení učitelů ke vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Pracovní a společensko-kulturní klima školy, které posiluje motivaci žáků k dosahování kvalitních výsledků a umocňuje jejich vztah k učení i občanským hodnotám,
- žáky velmi dobře přijímaná zajímavě a podnětně vedená výuka předmětu hudební nauka, která se odráží v kvalitních výsledcích znalostí v oblasti recepce a reflexe hudby,
- nadstandardní vybavenost učeben hudebního oboru využívaných pro vzdělávání žáků ve hře na klasické klávesové nástroje,
- dlouhodobá úspěšná výuka v oborech uchovávajících hudební a taneční folklor českých a moravských regionů,
- rozvoj kulturně-sociálních kompetencí žáků a prohlubování jejich pocitu souměřitelnosti se školou a spolužáky prostřednictvím různých forem prezentace výsledků vzdělávání, která rovněž zvyšuje kulturní povědomí veřejnosti, posiluje dobré jméno školy a příznivě ovlivňuje zájem dětí a mládeže o získání základů uměleckého vzdělání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra pozornosti věnovaná potenciálu stanoveného cíle vyučovací hodiny a jeho společného vyhodnocení, rovněž tak sebehodnocení žáků, v kolektivních činnostech vrstevnického hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zrevidovat obsah školního vzdělávacího programu,
- považovat za pravidelnou součást výuky společné vyhodnocení v úvodu stanoveného vzdělávacího cíle, motivovat žáky ke stanovení záměrů svých, využívat formativní způsob hodnocení,
- zařazovat průběžně sebereflexi žáků a vzájemné vrstevnické hodnocení,
- využívat ve větší míře příležitosti k propojování mezioborové spolupráce,
- podněcovat zvýšení zájmu pedagogických pracovníků k získávání nových poznatků z oblasti speciální pedagogiky a psychologie prostřednictvím dalšího vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 29. 4. 2022
2. Školní matrika žáků - školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
3. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání s motivačním názvem „Ze stromu umění si člověk trhá tam, kam dostane...“ s platností od 1. 9. 2021
4. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2021/2022 (výběr)
5. Třídní knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2021/2022 (výběr)
6. Rozvrhy hodin všech pedagogů – školní rok 2021/2022
7. Školní řád s účinností od 4. 1. 2021
8. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
9. Pán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2021/2022
10. Roční plán – školní rok 2021/2022
11. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
12. Vize školy a strategické rozvojové cíle ze dne 28. 8. 2019
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy (výběr)
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-87/16-E, ze dne 21. 3. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ladislava Jindrová v. r.

PhDr. Václav Flegl,
odborník na umělecké vzdělávání

Václav Flegl v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovník

Eva Nováková v. r.

PhDr. Richard Šafařík,
odborník na umělecké vzdělávání

Richard Šafařík v. r.

V Pardubicích 30. 5. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

MgA. Zdeněk Seidl, ředitel školy

Zdeněk Seidl v. r.

V Pardubicích 6. 6. 2022